

రైలు బండిలో

శ్రీమతి వి. లక్ష్మీపార్వతిగారు

“బెజవాడా.. బెజవాడా.. ఆ. ఆ.”

“కూలీ - కూలీ - కూలీ - కూలీ కావాలా” అండి కూలీ”

అనుచున్న గొడవలో మద్రాసునుండి వచ్చిన రాత్రి 11 గంటల బండి చటుక్కున ఆగింది, బెజవాడ స్టాట్ ఫారం మీద.

ఇంటరుక్లాసులో పైబల్లమీద పడుకుని ఉన్న మోహన్ కు మెలకువ వచ్చింది. యేదో ఆలోచిస్తూ బండి టాపు కేసి చూచినాడు. అతను 18 సంవత్సరముల వయస్సు కలవాడు. అందమైన మొగము, విశాలమైన నుదురు, తామర పువ్వు రేకులవంటి చక్కటి నేత్రములు, మామడి పండు చాయ, ఏదో ముఖ్యమైన విషయము ఆలోచన చేయు చున్నట్లు కనుబడినాడు. అది వరకు నిద్ర పోతున్న ఆతడు బండి అకస్మాత్తుగా ఆగేసరికి, చటుక్కున మేలుకున్నాడు. కొంత సేపటికి క్రింది బల్లవంక చూచినాడు. ఒక బల్లమీద ఒక ముసలి ఆయన కాలువా కప్పకొని పడుకుని ఉన్నాడు. రెండవ బల్ల కాలీగా ఉన్నది. తన నూటుకేసు సరిగ్గా ఉన్నదో లేదో అని చూచుకొని మళ్ళీ పండుకున్నాడు.

ఇంతలో ఎవరో ఆ బండి తలుపు తీశారు. పరుపు కట్టలు, ట్రంకుపెట్టెలు, నూచ్చీసులు, గ్రామఫోనుపెట్టె మరచెంబు వగైరా ఆ కంపార్టుమెంటులోకి చేరుతున్నవి. నీలపురంగు జరీబార్డురు పట్టుచీరె కట్టుకొని, వాలుబడ, చేతికి రిస్సువాచీలతో అందమైన 18 సంవత్సరముల బాలిక బండిలో ఎక్కి సామానులన్నీ బల్లల క్రింద జాగ్రత్తగా సర్ది పెట్టుచున్నది. ఆమె వెనకాల నల్లటి బుర్ర మీసాల బొర్రబాబు కకడు ఎక్కి “సామాను అంతా లెట్టె పెట్టు కున్నావా సుశీల” అన్నాడు. ఈ శబ్దముతో కాల్యా ముసుగు పెట్టుకొని పండుకున్న ముసలివాడు ముసుగునుండి తొంగిచూచి, బండి అంతా తన స్వంతలాగ కోపముతో, లేచి కూర్చుని “ఇది మొగవాళ్ల బండి, ఆడవాళ్లు ఎక్క-

గూడదు” అన్నాడు. మన బొర్రబాబు మాత్రము తీసి పోతాడా, “ఆడవాళ్ల బండి అయినా సరే మొగవాళ్ల బండి అయినా సరే మేము ఎక్కక మానము” అన్నాడు.

ముసలాయన “ఇందులో ఆడవాళ్లు ఎక్కగూడదంటే యేమిటయ్యూ దొర్లస్యం చేస్తావు, గార్డుని పిలవమంటావా యేమిటి” అంటూ కంపార్టుమెంటులో పై బల్లమీద పండుకొని ఉన్న మోహన్ కేసి చూచినాడు. తనను సపోర్టు చేస్తాడు కదా అనుకున్నాడు. ఇంత వరకు సుశీల వంకనే చూస్తూ వారిద్దరి తగవులూ వింటూ ఉన్న మోహన్ కు నవ్వు వచ్చింది.

“యేమండోయి తాతగారూ, వీరెవరో మన నిద్ర పాడు చేయడం నాకూ ఇష్టంలేదు. కాని, రూల్సుప్రకారం ఆడవాళ్లను ఈ బండిలో యెక్కనివ్వకుండా వుండడానికి మనవల్లకాదు. ఆడవాళ్ల బండిలో మగవాళ్లు ఎక్కగూడదు. కాని, మగవాళ్ల బండిలో ఆడవాళ్లు ఎక్కుటకు ఎవరి అభ్యంతరము లేదు.

“వెధవ రైల్వే రూల్సు ఆడవాళ్ల తరపునే పక్షపాతం వహించాయి. ఆ అమ్మాయిని ఆడవాళ్ల బండిలో కూల్చి బెట్టించటానికి మనకు అధికారం లేదు. పురుషుల బండిలో పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు వగైరా అందరూ యెక్కొచ్చు నట. పోనీ, ఆ అమ్మాయి వుంటే మనకేమి అడ్డము లెండి యీ బండిలో” అన్నాడు. సుశీల ఆతని మాటలకు చిరు నవ్వు నవ్వుతూ ఆతని వైపు చూస్తూ ఉన్నది.

మన బొర్రబాబు బొడ్డుకొంగు మాట విప్పే సరికి, బండి ప్లాటుఫారం దాటింది. కూలివాళ్లు గోలపెట్టారు. బండి వెళ్లుతూ ఉన్నది.

ముసలాయన, బొర్రబాబు సంభాషణ ప్రారంభించారు. ఆడవాళ్లుంటే నాకేమి అభ్యంతరము లేదు కాని వాళ్లకే కొంచెము ఇబ్బందిగా ఉంటుందేమో అని అన్నాను” అన్నాడు.

రైలు బండిలో

బొర్రబాబు “యేమి చేయమంటారు బాబుగారూ, ఆడవాళ్ల బండిలో నుంచోటానికైనా చోటులేదండి, పైగా యీ అమ్మాయి మా మనుమరాలు, రాత్రి వేళ వంటరిగా వదిలిపెట్టి ఉండటం ఇష్టం లేదు” అన్నాడు. అయిదు నిమిషాలలో వారిద్దరికీ ఎంతో స్నేహం కలిసింది. బొర్రాయన తన కోటులోపల జేబులోనుంచి రైలు తాళము చెవి తీసి రెండు తలుపులు తాళము వేసి “రైలులో రాత్రులు ఆడవాళ్లతో ప్రయాణము చేసేటప్పుడు, తాళము చెవి ఉంటే మంచిదని మా అమ్మాయి వర్కుషాపులో చేయించి ఇచ్చాడు” అన్నాడు.

సుసీల “తాతయ్యా నాకు నిద్రపడ్డావుంది. పై బల్ల ఖాళీగా ఉన్నది. పండుకుంటాను” అన్నది. బొర్రబాబు పై బల్ల వంకచూచాడు. అది ఖాళీగానే ఉన్నది. యెడర ఉన్న రెండవ బల్లమీద పండుకొన్న మోహన్ నిచూచి సందేహించినాడు. కాని, తాను పై బల్లమీదికి ఎక్కలేదు గనుక “పోనీ పండుకో అమ్మా” అన్నాడు. అన్నదే తడువుగా సుసీల పై బల్లమీద పక్కవేసుకొని పండుకున్నది. పాపం నిద్రరావటం లేదు—

ముసలాయన : ఏవూరు వెళ్లుతారండి.

బొర్రబాబు : రాజమండ్రి వెళ్లుతాము. మీరెందాకా.

ము : నేనూ రాజమండ్రినండి. తెల్లవారిపోతుంది రాజమండ్రి చేరేనక్షి.

బొ : “అయితే మీదీ రాజమండ్రినాండి కాపురం”

ము : ఔను.

బొ : గోపీనాథ్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా ఉన్నారే వారి నెరుగుదురా మీరు.

ము : ఆ, ఆ, ఎరుగుదునండి.

బొ “ఆతను నా పెద్ద కొమారుడు. నా రెండో కుమారుడు రామారావు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు. ఈ అమ్మాయి అతని కూతురు. సంబంధం వచ్చింది. పెండ్లికూతురు చూపుటకు వస్తారు. అందుకోసం తీసుకు వెళ్లుతున్నా” అంటూ మోహన్ కేసి మళ్లీ చూచాడు. మోహన్ సుసీల

వంక రెప్పవేయక చూస్తున్నాడు. బొర్రాయన ముసలాయనతో “వెళ్లవ రైళ్లలో రాత్రులు ప్రయాణం కష్టమండి” దొంగలు ఉన్నారు జాగ్రత్త అని ప్రతిరైలు పెట్టెలో వ్రాసి పెట్టుతారు. దొంగలను ఎందుకు ఎక్కించాలి రైలువాళ్లు. మనవంటి పెద్దమనుష్యులను జాగ్రత్తగా ఉండమనడం ఎందుకు? ఈకాలపు దొంగలు పెద్దమనుష్యులలాగే నూట్లు, కోట్లు, వేసుకొని ఇంటరక్లాసులోను నెకండు క్లాసులోను ప్రయాణముచేస్తూ యే అర్ధరాత్రివేళో మన పెట్టెలు దింపుకుంటారు. మనం మేలుకొనిచూస్తే నిద్ర కళ్లను నా పెట్టె అనుకున్నాను అంటారు. అంటూ సందేహంగా పై బల్లవైపు చూచాడు. సుసీల నిద్రపోతున్నట్లు కనిపించినది. కాని నిద్రపోలేదు.

12 గంటలైనది. గన్నవరం స్టేషను దాటింది రైలు. తాతగారిద్దరు సంభాషించుతూ ఉండగానే, కునికి పాట్లా చ్చినాయి, శాల్యాలు ముసుగుపెట్టినారు. “సుసీలా మెలకువగా వుండమ్మా జాగ్రత్త” అన్నాడు బొర్రబాబు. మోహన్ కు నవ్వొచ్చింది, కాని ఆపుకున్నాడు. క్రిందబల్లపైన పెద్దల్లిద్దరు గుర్రు మొదలు పెట్టారు. పాపము మోహన్ కు నిద్రపట్టటం లేదు. సుసీలను చూచినప్పటినుండి చంచలమైన మనస్సుతో ఆలోచన లోబడి “ఆడబోయిన తీర్థం యెదురైంది. ఇక రాజమండ్రి వెళ్లడం ఎందుకు? పిల్ల బాగానే ఉన్నది, యేలూరులోదిగి పెద్దనాన్న గారితో ఇష్టమేనని చెప్పుతాను.” అనుకున్నాడు ఇంతలో తలవైపున ఉన్న దీపం ఆరిపోయినది. స్విచ్చి ఎక్కడ ఉన్నదో ఆలోచనలో కనపడక టార్పిలైటువేసి వెతుకుతున్నాడు. సుసీల నవ్వుతూ “స్విచ్చి ఎదగబల్లమీద వున్నదండి” అన్నది. “అలాగా దానికోసమే వెదుకుచున్నాను” అన్నాడు.

“మీరు రైలులో ఎప్పుడూ ప్రయాణముచేయలేదు కాబోలు” అన్నది సుసీల. చెయ్యకేమిగాని ఇలాంటి ప్రయాణాలు ఎన్నో చేసాను. ఏదో పుధ్యారములో తొందరగా స్విచ్చి కనిపించలేదు అన్నాడు తమాషగా.

“ఏవూరు వెళ్లుతారండి” అన్నది సుసీల. ఏలూరు అన్నాడు మోహన్. నవ్వు ఆపుకోలేక పక్కన నవ్వి “మీ రేమి చదువు చున్నారు” అన్నది సుసీల. ఆతను

రైలు దిండ్ల

పాపము మొనాము చిన్న బుచ్చుకొని “బియ్యోప్యాసయి నాను. యెందుకు నవ్వు తావు” అన్నాడు. ఏమి లేదండీ ఏలూరు ప్లేషను దాటిపోయి పావుగంట అయింది” అన్నది సుశీల. “పోనీ భీమడోలులో దిగుతాను వాల్టేరు ప్యాసంజరులో తిరిగి యేలూరు వస్తాను” అన్నాడు. రాజ మండ్రీ దాకా రారాదాండీ కాకినాడ ప్యాసంజరులో తిరిగి రావచ్చును అన్నది. మోహన్, సుశీల సరసములతో భీమ డోలు దాటిపోయింది.

సుశీల : “మీ పేరేమండీ”

మోహన్ : “నా పేరు మోహన్, రామారావు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు గారి ఆమ్ర్యుయి సుశీలను పెండ్లి కుమార్తె

చూపులకుగాను రాజమండ్రీ వెళ్ళుచున్నాను” అన్నాడు. సుశీల ఆతని వంక చూచి సిగ్గుతో తలవంచుకున్నది.

ఇంతలో బోర్రబాబు మెలకువ వచ్చి ముగుగునుండి పై బల్లవంక చూచినాడు. మోహన్, సుశీల ఇద్దరుకనుపించ లేదు. సుశీల ఏమయినదో అని నిద్ర కళ్ళు నులుపుకొంటూ గుండె దడదడకొట్టుకొంటూ ఉండగా చటుక్కునలేచి కూర్చొని సుశీలా, సుశీలా, అంటూ పిలిచాడు. సుశీల నవ్వుతూ “ఎందుకు తాతయ్యా” అన్నది. నీ ప్రక్కన కూర్చున్నది ఎవరు? అన్నాడు. పెండ్లికుమారుడు మోహన్ తాతయ్యా అన్నది. తాతయ్యకూడా నవ్వుకుంటూ వధూవరులు రైలు లోనే సమావేశమైనారే అన్నాడు.

భార్యయన్న భరింపబడునది,
భర్తయన్న భరించువాడని—
వంతులెన్నడో నొడివెబడి, నిం
దెవరు భర్తో, యెవరు భార్యో
ఎఱుకగలిగిన గఱువలుం లే
ఇంత చెప్పెదరా ?